

**ĐIỂM MỚI ĐÁNG CHÚ Ý CỦA QUY ĐỊNH SỐ 207-QĐ/TW:
TỪ “RANH GIỚI CẤM” ĐẾN THIẾT LẬP CÁC CHUẨN MỰC
PHÙ HỢP TRONG BỐI CẢNH MỚI**

Ngày 26/7/2026, Ban Chấp hành Trung ương ban hành Quy định số 207-QĐ/TW về những điều đảng viên không được làm, thay thế Quy định số 37-QĐ/TW ngày 25/10/2021. Quy định số 207-QĐ/TW thể hiện bước phát triển mới về tư duy kiểm soát quyền lực và quản trị đội ngũ đảng viên trong tình hình mới, mở rộng phạm vi điều chỉnh, cụ thể hóa nhiều hành vi và bổ sung những vấn đề mới nảy sinh từ thực tiễn. Cụ thể như sau:

Một là, kỷ luật để bảo vệ tinh thần đổi mới, sáng tạo

Ngay ở phần mở đầu, Quy định số 207-QĐ/TW lần đầu tiên khẳng định rõ: “Quy định này không hạn chế tinh thần đổi mới sáng tạo, dám nghĩ, dám làm vì lợi ích chung, lợi ích quốc gia - dân tộc”. Đây là một điểm mới có ý nghĩa định hướng rất rõ: kỷ luật không được hiểu là đóng khung tư duy, tạo tâm lý sợ sai hoặc triệt tiêu động lực đổi mới. Ngược lại, kỷ luật là điều kiện để bảo vệ những người dám nghĩ, dám làm đúng đắn; đồng thời phân định rạch ròi giữa đổi mới vì lợi ích chung với việc lợi dụng đổi mới để hợp thức hóa sai phạm.

Hai là, mở rộng từ yêu cầu “không làm trái” đến trách nhiệm chấp hành đúng và đầy đủ

Ở Điều 2, Quy định số 207-QĐ/TW không chỉ cấm việc “không chấp hành” mà bổ sung cả trường hợp “chấp hành không đúng, không đầy đủ” các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng. Sự bổ sung này loại bỏ suy nghĩ rằng từ chối hoặc không thực hiện mới là vi phạm. Trong thực tế, nguy cơ đối với kỷ luật Đảng còn đến từ việc thực hiện hình thức, lựa chọn nội dung có lợi để chấp hành, hoặc làm không đầy đủ trách nhiệm được giao. Điều 2 còn mở rộng phạm vi vùng cấm đối với việc tự ứng cử, nhận đề cử, đề cử chức danh tại tổ chức tôn giáo và tổ chức nước ngoài khi chưa được tổ chức đảng có thẩm quyền cho phép. Như vậy, quy định mới đã phản ánh đầy đủ hơn sự đa dạng của các quan hệ xã hội, nghề nghiệp và các tổ chức quốc tế mà đảng viên có thể tham gia.

Ba là, tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng trong bối cảnh mới

Tại Điều 3, bên cạnh việc tiếp tục cấm hành vi phản bác, phủ nhận, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, Quy định số 207-QĐ/TW bổ sung nội dung “lý luận về đường lối đổi mới”. Đồng thời, đề cập đến các biểu hiện “lợi ích nhóm”, “cục bộ” bên cạnh chủ nghĩa cá nhân, cơ hội, vụ lợi, tư duy nhiệm kỳ, đoàn kết xuôi chiều và dân chủ hình thức như Quy định cũ. Sự bổ sung này cho thấy bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng không chỉ là bảo vệ các nguyên lý lý luận cơ bản mà còn phải bảo vệ thành quả tư duy lý luận được hình thành qua thực tiễn đổi mới đất nước. Đường lối đổi mới là kết quả của quá trình vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong

điều kiện Việt Nam. Xuyên tạc lý luận về đường lối đổi mới không chỉ gây lệch lạc về nhận thức mà còn có thể làm suy giảm niềm tin vào con đường phát triển của đất nước.

Việc bổ sung “lợi ích nhóm” và “cục bộ” cũng làm rõ hơn mối liên hệ giữa suy thoái tư tưởng chính trị với hành vi thao túng quyền lực. Chủ nghĩa cá nhân khi gắn với quyền lực có thể chuyển hóa thành lợi ích nhóm; tư duy cục bộ khi chi phối quyết định có thể làm méo mó chủ trương, phá vỡ đoàn kết và gây bất bình đẳng trong phân bổ nguồn lực.

Bốn là, siết chặt trách nhiệm trên Internet, mạng xã hội, nền tảng số và trí tuệ nhân tạo

Một trong những điểm mới nổi bật nhất của Quy định số 207-QĐ/TW là nhận diện trực tiếp những nguy cơ phát sinh trong môi trường số. Điều 4 bổ sung hành vi cung cấp, làm lộ, làm mất hoặc đăng tải “dữ liệu” bí mật của Đảng, Nhà nước; mở rộng phạm vi bảo vệ đối với những nội dung chưa được phép công bố theo quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy định của cơ quan, đơn vị. So với cách quy định trước đây chủ yếu đề cập “thông tin, tài liệu bí mật”, việc bổ sung dữ liệu là cần thiết trong điều kiện quản lý, lưu trữ và trao đổi thông tin ngày càng được thực hiện trên các hệ thống điện tử.

Tại Điều 5, so với Quy định số 37-QĐ/TW, Quy định số 207-QĐ/TW đã mở rộng hành vi “viết, nói, đăng bài hoặc cung cấp thông tin, tài liệu, dữ liệu” viết, nói, đăng tải thông tin sai sự thật; trực tiếp thực hiện hoặc cổ xúy cho tổ chức, cá nhân sáng tác, sản xuất, xuất bản, phát hành, phát tán sản phẩm văn hóa không lành mạnh. Đáng chú ý, Quy định mới nêu rõ hành vi sử dụng hạ tầng Internet, mạng xã hội, nền tảng số và trí tuệ nhân tạo để tạo lập, phát tán thông tin sai sự thật. Quy định cũng cụ thể hóa các hành vi xuyên tạc lịch sử, bôi nhọ lãnh tụ, lãnh đạo Đảng, Nhà nước, chống phá Đảng, Nhà nước và chế độ.

Điểm mới này không phải là sự mở rộng cơ học phạm vi cấm đoán mà thể hiện sự nhạy bén, bắt nhịp với tình hình mới. Bởi mỗi đảng viên ngày nay không chỉ phát ngôn trong cuộc họp hay qua văn bản chính thức mà còn hiện diện thường xuyên trên không gian số. Một lượt chia sẻ, một nội dung được tạo bằng trí tuệ nhân tạo hoặc một dữ liệu chưa được kiểm chứng cũng có thể lan truyền rất nhanh, ảnh hưởng đến tổ chức, cá nhân và uy tín của Đảng.

Bởi vậy, chuẩn mực của đảng viên trong giai đoạn hiện nay phải bao gồm cả năng lực kiểm chứng thông tin, ý thức bảo vệ dữ liệu, trách nhiệm với nội dung được tạo lập bằng công nghệ và nghĩa vụ cải chính khi cung cấp thông tin sai sự thật.

Năm là, tăng cường bảo vệ người tố cáo và người đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực

Điều 6 Quy định số 207-QĐ/TW đã mở rộng mạnh mẽ nội dung bảo vệ người thực hiện quyền giám sát và đấu tranh chống tiêu cực. Cụ thể, cấm mua chuộc, đe dọa, trù dập, trả thù người khiếu nại, tố cáo, phê bình, góp ý, người đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực và người thân của họ. So với Quy định số 37-QĐ/TW, đối tượng được bảo vệ đã được xác định rộng hơn, rõ hơn, bao gồm cả người thân của người đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Đây là sự bổ sung có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc, bởi sự trả thù hoặc gây sức ép không phải lúc nào cũng tác động trực tiếp đến người tố cáo mà có thể thông qua gia đình, công việc, quyền lợi và các quan hệ.

Sáu là, phân biệt rõ hành vi bè phái với tham gia tổ chức trái quy định

Ở Quy định Quy định số 207-QĐ/TW, Điều 8 điều chỉnh hành vi tổ chức, tham gia, tài trợ, giúp đỡ các tổ chức, hội trái quy định; tham gia biểu tình, tụ tập đông người gây mất an ninh, trật tự, an toàn xã hội. Việc bổ sung hành vi “tài trợ, giúp đỡ” khắc phục khoảng trống giữa trực tiếp tham gia và gián tiếp hỗ trợ. Một đảng viên dù không đứng tên tham gia nhưng cung cấp tài chính, phương tiện hoặc điều kiện cho hoạt động trái quy định vẫn phải chịu trách nhiệm.

Bảy là, đặt ra yêu cầu cao hơn về minh bạch tài sản, thu nhập và hồ sơ cá nhân

Điều 9 yêu cầu không chỉ kê khai trung thực mà còn phải giải trình trung thực nguồn gốc tài sản, thu nhập có biến động. Đây là điểm tiến bộ so với Quy định số 37-QĐ/TW, vốn chủ yếu cấm báo cáo, lập hồ sơ, kê khai lý lịch, tài sản, thu nhập không trung thực. Quy định số 207-QĐ/TW cũng diễn đạt chính xác hơn về việc sử dụng văn bằng, chứng chỉ, chứng nhận “không hợp pháp”; đồng thời cấm chuyển tiền, tài sản ra nước ngoài, mở tài khoản, mua bán tài sản ở nước ngoài và nhập quốc tịch trái quy định.

Sự bổ sung nghĩa vụ giải trình nguồn gốc tài sản có biến động cho thấy minh bạch không thể dừng ở việc kê khai con số. Điều quan trọng là phải chứng minh được tính hợp pháp, hợp lý của biến động tài sản, thu nhập. Đây là bước chuyển từ quản lý hình thức sang kiểm soát thực chất.

Tám là, tăng cường kiểm soát, tránh tình trạng phân bổ nguồn lực thiếu minh bạch

Điều 10 là một trong những nội dung được mở rộng, có tính mới đặc biệt. Quy định số 207-QĐ/TW kế thừa nội dung cấm chủ trì, tham mưu ban hành văn bản trái quy định; thực hiện không đúng quy định trong quản lý đầu tư, xây dựng, sử dụng nhà, đất, tài nguyên, tài chính, tài sản của Đảng và Nhà nước của Quy định số 37-QĐ/TW. Đồng thời mở rộng sang mọi lĩnh vực thuộc chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao. Văn bản cấm huy động, phân bổ, sử dụng nguồn lực thiếu minh bạch, không đúng chủ trương, quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước; đặc biệt cấm thiết kế tiêu chí, điều kiện mang tính riêng biệt nhằm tạo lợi

thể cho một hoặc một số tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân tiếp cận nguồn lực, gây ra cạnh tranh bất bình đẳng. Điểm mới này đánh trúng một dạng biểu hiện tinh vi của lợi ích nhóm: không trực tiếp trao đặc quyền nhưng thiết kế quy định, tiêu chí hoặc điều kiện theo hướng chỉ một số chủ thể có thể đáp ứng. Hình thức bên ngoài có thể vẫn đúng quy trình, nhưng bản chất là định hướng kết quả, bóp méo cạnh tranh và làm thất thoát cơ hội tiếp cận nguồn lực công.

Như vậy, kiểm soát quyền lực không chỉ đặt ra ở khâu quyết định cuối cùng mà phải bắt đầu từ khâu tham mưu chính sách, xây dựng tiêu chí, xác lập điều kiện và thiết kế quy trình.

Chín là, chuyển hóa đạo đức công vụ thành những hành vi cụ thể

Tại Điều 11, Quy định số 207-QĐ/TW bổ sung “đạo đức nghề nghiệp”, “quy tắc ứng xử của người có chức vụ, quyền hạn”; cấm những nhiễu, gây khó khăn trong giải quyết thủ tục hành chính; né tránh, đùn đẩy, sợ trách nhiệm; nói không đi đôi với làm; không làm, làm việc cầm chừng; chậm trễ trong tham mưu, đề xuất và thực hiện nhiệm vụ được giao.

Trước đây, vi phạm thường được nhận diện qua hậu quả như tham nhũng, thất thoát, báo cáo sai hoặc bao che sai phạm. Quy định mới đi sâu vào những biểu hiện tưởng như không gây hậu quả ngay nhưng đang bào mòn hiệu lực công vụ: đùn đẩy hồ sơ, trì hoãn giải quyết, làm cầm chừng, né tránh trách nhiệm và nói nhiều nhưng không hành động.

Như vậy, đảng viên, nhất là người có chức vụ, quyền hạn, không chỉ phải “không tham nhũng” mà còn phải làm việc đúng trách nhiệm, đúng thời hạn, không nhiễu và không được lấy tâm lý sợ sai làm lý do cho sự trì trệ. Điều này thể hiện rõ nhất sự chuyển biến từ “ranh giới cấm” sang “chuẩn mực thực thi công vụ”

So với quy định trước đây, Điều 11 đã bổ sung yêu cầu đảng viên ra nước ngoài không chỉ phải tuân thủ pháp luật Việt Nam mà còn phải nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật của nước sở tại. Đây là điểm mới thể hiện yêu cầu cao hơn về trách nhiệm nêu gương, ý thức thượng tôn pháp luật và giữ gìn hình ảnh của đảng viên trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Mười là, kiểm soát chặt hơn quyền lực trong công tác cán bộ

Điều 12 mới mở rộng đáng kể phạm vi nhận diện hành vi chạy chức, chạy quyền và can thiệp công tác cán bộ. Nếu Quy định số 37-QĐ/TW đề cập các khâu tiếp nhận, tuyển dụng, quy hoạch, luân chuyển, bổ nhiệm, đề cử, ứng cử, khen thưởng, phong tặng danh hiệu, đi học, đi nước ngoài và thực hiện chế độ, chính sách cán bộ, thì Quy định số 207-QĐ/TW bổ sung xếp ngạch, đánh giá, chỉ định, điều động, biệt phái, bố trí công việc khác, bổ nhiệm lại, tái cử, phong, thăng quân hàm, quan hệ và làm việc với cá nhân, tổ chức nước ngoài, trọng dụng nhân tài.

Đặc biệt, văn bản cấm lợi dụng việc sắp xếp tổ chức bộ máy để bố trí người không đủ năng lực, uy tín vào vị trí có quyền phân bổ nguồn lực. Điểm mới này có tính thời sự. Bởi vì việc sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy tạo ra nhiều thay đổi về vị trí việc làm, thẩm quyền và nguồn lực, nếu không kiểm soát chặt chẽ, quá trình này có thể bị lợi dụng để cài cắm người thân tín, bố trí cán bộ yếu nhưng dễ chi phối vào những vị trí có quyền quyết định ngân sách, tài sản, đất đai, đầu tư hoặc nhân sự. Quy định mới vì thế không chỉ chống “chạy” một chức danh cụ thể mà còn chống thao túng toàn bộ quá trình thiết kế nhân sự và phân bổ quyền lực trong bộ máy.

Mười một là, bịt kín khoảng trống trong phát hiện và xử lý vi phạm

Điều 13 bổ sung hoạt động trốn thuế, lừa đảo bên cạnh rửa tiền, đi vay, cho vay trái pháp luật tại Điều 14 của Quy định cũ. Ở Điều 15, Quy định mới mở rộng từ tài chính, tài sản công sang quản lý, khai thác, sử dụng “các nguồn lực”, hoạt động đầu tư, mua sắm; đồng thời bổ sung hành vi tẩu tán tài sản và hợp thức hóa sai phạm. Việc bổ sung “tẩu tán tài sản, hợp thức hóa sai phạm” cho thấy Quy định không chỉ cấm hành vi gây ra vi phạm ban đầu mà còn ngăn chặn các bước che giấu, chuyển dịch hoặc tạo hồ sơ hợp pháp giả tạo sau khi vi phạm đã xảy ra.

Điều 16 về can thiệp để bản thân, người thân thích hoặc người khác đi du lịch, học tập, chữa bệnh bằng nguồn tài trợ từ các tổ chức, cá nhân liên quan đến lĩnh vực được giao quản lý được diễn đạt khái quát hơn, không còn liệt kê cứng các quan hệ gia đình như trước đây. Điều này giúp bao quát nhiều chủ thể thực tế hơn.

Điều 17 về can thiệp vào hoạt động kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử được mở rộng sang hành vi “cản trở”, “áp đặt”; bổ sung hoạt động thi hành kỷ luật; cấm tác động để giảm “mức xử lý” chứ không chỉ giảm trách nhiệm, hình phạt; đồng thời cấm không chấp hành kết luận, quyết định của cơ quan có thẩm quyền.

Điều này giúp tạo lập nguyên tắc rõ ràng: mọi hoạt động kiểm tra, xử lý vi phạm phải được tiến hành độc lập, khách quan, đúng thẩm quyền; không một đảng viên nào được sử dụng vị trí, quan hệ hay ảnh hưởng cá nhân để làm sai lệch kết quả hoặc trì hoãn việc thi hành quyết định.

Mười hai là, xác lập rõ trách nhiệm tổ chức thực hiện

Quy định số 207-QĐ/TW tách rõ trách nhiệm của các chủ thể. Bên cạnh cấp ủy đảng, văn bản quy định trực tiếp “người đứng đầu cơ quan, đơn vị” có trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện. Các cấp ủy phải định kỳ hằng năm báo cáo tình hình thực hiện qua ủy ban kiểm tra của cấp ủy cấp trên. Đảng viên vi phạm phải bị xử lý nghiêm minh, chính xác, kịp thời theo quy định của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

Điểm mới này cho thấy việc thực hiện 19 điều đảng viên không được làm không chỉ thuộc trách nhiệm của cơ quan kiểm tra. Người đứng đầu phải chịu trách nhiệm xây dựng môi trường tổ chức, kiểm tra việc chấp hành, kịp thời phát hiện vi phạm và không để quy định chỉ dừng lại ở phổ biến, quán triệt.

Tóm lại, Quy định số 207-QĐ/TW đánh dấu bước phát triển từ tư duy quản lý đảng viên bằng những hành vi cấm sang xây dựng một hệ chuẩn mực thích ứng với tình hình mới, từ “không được làm” đến “phải làm đúng”. Kỷ luật của Đảng không chỉ được thể hiện ở việc xử lý người vượt qua “ranh giới cấm”, mà trước hết phải trở thành ý thức tự giác, văn hóa công vụ và nguyên tắc hành động thường xuyên của mỗi đảng viên.

TRƯỜNG THỊ DIỆP

Trưởng Chính trị thành phố Đà Nẵng